

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Supplementary Examination: March/April-2023

**Geography (Optional) Paper-VII
GEOO7: Evolution of Geographic Thought**

Day and Date: Tuesday, 04/07/2023

Total Marks: 60

Time: 12.30 PM To 2.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The word "Geographia" for geography was firstly used by -----.
a) Pythagoras b) Aristotle c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 2 Saptakhanda (Seven continent) and Saptasamudra (Seven seas) around them was the concept of the world by the ----thinkers.
a) Greek b) Roman c) Arab d) Indian
- 3 --- laid the foundation of mathematical geography.
a) Homer b) Thales c) Anaximander d) Hecatus
- 4 ---- made the first map of the world.
a) Homer b) Thales c) Anaximander d) Hecatus
- 5 ----- visited India and studied Aryabhata's astronomical treatises.
a) Ibn Haqal b) Al-Masudi c) Al-Biruni d) Al-Idrisi
- 6 Cosmos was written by -----.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 7 The important contribution of ----- in geomorphology is known as Davisian geomorphology.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 8 Who rules ----- commands the Heartland
a) East Europe b) Heartland c) World island d) World
- 9 ----- is considered as the pioneer of human geography.
Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 10 The research paper on "Geographical Pivot of History" was read by-----.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 11 Concept of dualism was firstly introduced by----
a) Herodotus b) Aristotle c) Stabo d) Bernhard Varenius
- 12 --- introduced stop and go determinism.
a) Blash b) Lucian Febvre c) Griffith Taylor d) Bernhard Varenius

- 13 ----- is a very anthropocentric perspective.
 a) Determinism b) Probabilism c) Humanism d) Theism
- 14 --- Geography is based on micro study.
 a) Regional b) General c) Physical d) Human
- 15 Veranius says ----- geography is the general study of the earth.
 a) Regional b) General c) Physical d) Human

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Ancient Indian Seven Dwipas
- 2 Contribution of Bhaskaracharya in geography
- 3 British School of Geography
- 4 Regional Geography

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the causes of the development of geography during the Greek period.
- 2 Describe the contribution of W. M Davis
- 3 Explain concept of Determinism
- 4 Difference between General Geography and Regional Geography

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write the geographical contribution of Alexander von Humboldt.
- 2 Explain the dualism of Physical geography versus Human geography.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भूगोलासाठी Geography हा शब्द सर्वप्रथम ----- यांनी वापरला.
 अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.
 अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय
- 3 --- यांनी गणिती भूगोलाचा पाया घातला.
 अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नॉक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
- 4 ---- यांनी सर्वप्रथम जगाचा नकाशा तयार केला.
 अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नॉक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
- 5 -----यांनी भारताला भेट देऊन आर्यभट्ट यांच्या खगोलशास्त्रीय ग्रंथांचा अभ्यास केला.
 अ) इब्न हाकल ब) अल- मसूदी क) अल बिरुनी ड) अल इद्रिसी

- 6 कॉसमॉस हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 7 ---- यांच्या भूरुपशास्त्रातील महत्वाच्या योगदानाला डेविसीयन भूरुपशास्त्र या नावाने ओळखले जाते.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 8 जो -----वर राज्य करील तो हृदयस्थलावर हुकुम गाजवील.
 अ) पूर्व युरोप ब) हृदयस्थल क)जगद्विप ड) जग
- 9 ----- यांना मानवी भूगोलाचा प्रवर्तक मानले जाते.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 10 ----- यांनी 'इतिहासाचे भौगोलिक हृदयस्थल' या शोधनिबंधाचे वाचन केले.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.
 अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 12 --- यांनी थांबा आणि जा शक्यतावादाची मांडणी केली.
 अ) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश ब) लुशीयन फेबवरे क)ग्रिफिथ टेलर ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 13 ----- हा अति मानव केंद्री दृष्टीकोण आहे.
 अ) निसर्गवाद ब) संभववाद क)मानवतावाद ड) ईश्वरवाद
- 14 --- भूगोल सुक्ष्म अभ्यासावर आधारलेला आहे.
 अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी
- 15 ----- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.
 अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 प्राचीन भारतीय सप्तद्वीपे
- 2 भास्कराचार्य यांचे भूगोलातील योगदान
- 3 ब्रिटन भौगोलिक संप्रदाय
- 4 प्रादेशिक भूगोल

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.
- 2 डब्लू. एम. डेविस यांचे भौगोलिक योगदान थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.
- 4 सामान्य भूगोल व प्रादेशिक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.
- 2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भूगोलासाठी Geography हा शब्द सर्वप्रथम ----- यांनी वापरला.
अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 3
- 2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.
अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय
Option 4
- 3 --- यांनी गणिती भूगोलाचा पाया घातला.
अ) होमर ब) थेल्स क) अनाक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
Option 2
- 4 ---- यांनी सर्वप्रथम जगाचा नकाशा तयार केला.
अ) होमर ब) थेल्स क) अनाक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
Option 3
- 5 -----यांनी भारताला भेट देऊन आर्यभट्ट यांच्या खगोलशास्त्रीय ग्रंथांचा अभ्यास केला.
अ) इब्र हाकल ब) अल- मसूदी क) अल बिरुनी ड) अल इद्रिसी
Option 2
- 6 कॉसमॉस हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 1
- 7 ---- यांच्या भूरूपशास्त्रातील महत्वाच्या योगदानाला डेविसीयन भूरूपशास्त्र या नावाने ओळखले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 4
- 8 जो -----वर राज्य करील तो हृदयस्थलावर हुकुम गाजवील.
अ) पूर्व युरोप ब) हृदयस्थल क) जगद्विप ड) जग
Option 1
- 9 ----- यांना मानवी भूगोलाचा प्रवर्तक मानले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 2
- 10 ----- यांनी 'इतिहासाचे भौगोलिक हृदयस्थल' या शोधनिबंधाचे वाचन केले.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 3
- 11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.
अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
Option 4
- 12 --- यांनी थांबा आणि जा शक्यतावादाची मांडणी केली.
अ) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश ब) लुशीयन फेबवरे क) ग्रिफिथ टेलर ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
Option 3

13 ----- हा अति मानव केंद्री दृष्टीकोण आहे.

अ) निसर्गवाद ब) संभववाद क)मानवतावाद ड) ईश्वरवाद

Option 2

14 --- भूगोल सुक्ष्म अभ्यासावर आधारलेला आहे.

अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Option 1

15 ----- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.

अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 प्राचीन भारतीय सप्तद्वीपे

Ans:

2 भास्कराचार्य यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

3 ब्रिटन भौगोलिक संप्रदाय

Ans:

4 प्रादेशिक भूगोल

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.

Ans:

2 डब्ल्यू. एम. डेविस यांचे भौगोलिक योगदान थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

4 सामान्य भूगोल व प्रादेशीक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.

Ans:

2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Ans:
